

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta
Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvtatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

2 Vtrum Christus sit descensurus ad iudicium in terram.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](#)

QVODLIBET. X.

ART. II. & III.

Nulla autem conditio propria rei corporalis potest dici de Deo, aut de aliqua substantia spirituali. Vnde si hoc unum & numerus, quae continentur in genere quantitatis, non dicuntur de Deo, & de alijs substantijs incorporeis, sed solum unum, quod convertitur cum ente, & multitudine ei opposita: & ideo unitas in diuinis non dicitur, nisi remotius, quantum ad id, quod superaddit enti, quamvis ponat aliquid, secundum quod includit ens: est enim unum ens indivisum.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod obiectio illa predit de uno, quod est principium numeri.

AD SECUNDVM dicendum, quod obiectio illa procedit, si nullo modo unum, & numerus aliquid poneant realiter in diuinis, ponunt autem ens, & rem distinctam, vel indistinctam quantum ad hoc, quod ens includitur in ratione viuis, ut dictum est.

AD TERTIVM dicendum, quod in ratione multitudinis includitur negatio rei, sed in ratione viuis negatio negationis, & rei simul: quod sic patet. Vnum enim est, quod non dividitur, divisione autem est, quia negatur per vnum, quod convertitur cum ente: oportet autem, quod sit talis, quod in omni divisione saluetur, haec autem est divisione per affirmationem, & negationem, & ideo huius divisionis negatio constituit rationem viuis. Est enim vnum, quod non dividitur tali divisione, quod sit accipere hoc, & non hoc, & sic vnum inquantum negat affirmationem, & negationem, simul est negatio rei, & negationis simul. Prædicta vero divisione includitur in ratione multitudinis, & sic includitur ibi negatio rei, quia multa sunt, quae sic dividuntur, & corum vnum non est alterum.

ARTICVLVS II.

Vtrum Christus sit descendens ad iudicium in terram.

*6. d. 47. q. 1.
5. 1. 1. 1. 1. 1.*
AD SECUNDVM sic proceditur. Videtur quod Christus non sit descendens ad iudicium in terra, quia super illud Psal. Dominus in templo, sancto suo &c. dicit glo. Quod Deus in celo sedens, de bonis, & malis iudicat. ergo iudicium non est futurum in terra, sed in celo.

¶ 2 Præt. Ad dignitatem iudicis pertinet, quod indicandi ad eum accendant, & non ecclesiensi: sed Christus est dignissimus iudex, cuius locus est celum. ergo homines ascendent illuc, ut ibi iudicentur, non autem ipse in terram descendet homines iudicaturus.

¶ 3 Præt. Si iudicium sit in terra futurum, præcipue videtur quod sit futurum in valle Iosaphat, ut habetur loc. 3. sed locus ille non possit tantum multitudinem hominum capere, & sic non est ibi futurum iudicium. ergo in nullo loco terra.

SED CONTRA est, quod dicitur 2. ad Thess. 2. quod Christus in ipsis, & in voce Archangeli, & in tuba Dei Descenderet de celo, & ita videtur, quod iudicium in terra, non in celo sit futurum.

¶ 2 Præt. In iudicio cōparebunt non solum electi, sed etiam reprobi, qui habebunt corpora grossa, & grauias, & sic non cōpetit eis locus cœlestis, sed terrestris. ergo iudicium non est futurum in celo, sed in terra.

RESPON. Dicendum, quod iudicium ordinatur ad retributionem premiorum. Vnde secundum duplex præmium, scilicet animæ, & corporis, est duplex iudicium Dei. Vnum quo beatificatur, vel damnatur homines quo ad animam, & hoc iudicium per totum hoc tempus agitur. Aliud est iudicium quo præmiabuntur, vel punientur homines, etiam quantum ad corpora, & hoc iudicium fieri

F post resurrectionem in fine temporis. Primum autem dicendum cōuenit Christo ratione diuinitatis, scilicet in ratione humanitatis, quia sicut dicit Augustinus super Io. Verbum Dei vivificat animas, sed verbum caro factum vivificat corpora, unde est Io. 5. cf. Potestare dicit ei iudicium facere, quia filius hominis est. Sic ergo ultimum iudicium est futurum in loco qui Christo competit rōne sive humanitas. scilicet circa terrā illam, ubi natus est & paschus, & reliqua humanitas cōpletur officia: propter quod dicitur quod in valle Iosaphat, dicendum est futurum, quia vallis illa subiacet monti Oliveti, vnde Christus ascendit in celo, ut sic oleum datur idem esse quod ascendet regnaturus, & qui descendit iudicaturus, in illud Aeternum. 1. Quemadmodum vidisti eum ascendente in celum, ita veniet.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod glori illa logitur de primo iudicio, quod competit Christo rōne diuinitatis, rōne cuius est celum ei pro loco assignatur, non quia diuinitas loco claudatur, sed quia in celo præcipue inter ceteras corporeas creaturas apparet iudicia maiestatis diuinae: vnde celum locus Dei dicitur, & sanctorum, qui Deo fruuntur.

AD SECUNDVM dicendum, quod accessus ad locum iudicis. i.e. scilicet in celum est premium quod ex iudicio reportatur, vnde debet iudicium legi, non procedere: non autem ita se habet ad iudicium humanum accessus ad locum iudicis, & ideo non est simile.

AD TERTIVM dicendum, quod in iudicio neque Christus, neque electi erūt in terra, sed soli reprobi. Christus enim & electi erūt in aere, in illud ad Theolog. 4. Rapiemur in nubibus obviā Christo in aera: reprobi autem erunt non solum in valle illa, sed in regione circumquaque, vnde Christus & electos vide poterunt tum rōne altitudinis, tum rōne claritatis.

ARTICVLVS III.

Vtrum species vini, que remanet in sacramento altaris possit confectionem, alij liquori commisceri possit.

AD TERTIVM sic proceditur. Videtur quod species vini, quae remanet in sacramento altaris possit confectionem, alij liquori commisceretur possit. I qd secundum Philos. in 1. de generatione, miscibilia sunt in mixto potentia, non actu. si ergo illa species vini alteri liquori miscetur, post mixtione non remanet illa species in actu, sed deficiente specie deficit esse corpus, vel sanguis Christi: sed hoc est inconveniens, quod in Philo. que sunt miscibilia, sunt etiam separabilia, & sic illa species alieni liquori admista poterit iterum separari, qua separazione facta erit ibi verum corpus Christi cu ea, vel sanguis, cum randidi corpus, vel sanguis Christi sit sub specie, quandiu species est, & sic sanguis Christi de novo incipiet esse sub specie vini alio modo: quam per confectionem, quod erat est inconveniens, ergo & illud ex quo sequitur, scilicet quod species vini post confectionem alteri liquori miscetur.

SED CONTRA. Forma mixta est forma accidentalis: sed accidentis superuenientes non corruptim subducuntur. ergo post mixtione specie cum aliquo liquore, adhuc remanet ipsa species, & sic non sequitur in conueniens prædicatum.

RSPON. Dicendum, quod quidam dicunt, illis speciebus nullo modo possint admisceri aliquæ liquores, quoniam sub totis illis speciebus desinat esse sanguis Christi: & hoc ideo, quia mutatis speciebus non remanet ibi ve-